

**V МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА ОНЛАЙН
КОНФЕРЕНЦІЯ**

**ТЕНДЕНЦІЇ ТА ВИКЛИКИ СУЧАСНОЇ АГРАРНОЇ НАУКИ В
УМОВАХ ВІЙНИ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА**

Присвячена 125-річчю кафедри рослинництва НУБІП України

**V INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL ONLINE
CONFERENCE**

**TRENDS AND CHALLENGES OF MODERN AGRICULTURAL
SCIENCE: THEORY AND PRACTICE**

м. Київ, 2023

УДК 001:63(4/9)

Рекомендовано до друку збірник тез доповідей V Міжнародної науково-практичної онлайн конференції: «Тенденції та виклики аграрної науки в умовах війни» Присвяченої 125-річчю кафедри рослинництва НУБіП України вченою радою агробіологічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України від 16 листопада 2023 року протокол № 11.

Тенденції та виклики сучасної аграрної науки в умовах війни: теорія і практика. Присвячена 125-річчю кафедри рослинництва НУБіП України матеріали V міжнародної науково-практичної онлайн конференції (м. Київ, 25-27 жовтня 2023 р.)/НУБіП України, 2023. 339 с.

ISBN 978-617-8351-50-2

У збірнику опубліковано матеріали доповідей учасників V міжнародної наукової інтернет-конференції «Тенденції та виклики сучасної аграрної науки в умовах війни: теорія і практика», яка присвячена 125-річчю кафедри рослинництва НУБіП України. Висвітлено теоретичні і практичні питання сучасної аграрної науки, напрями їх вирішення та впровадження у виробництво.

Титульна сторінка: "Соняхи". Художник: Радо Явора.

© НУБіП України, 2023.

УДК 633.445.4:633.34

ПРОДУКТИВНІСТЬ СОНЯШНИКУ ЗАЛЕЖНО ВІД МІКРОДОБРІВ

Євтін О.А., здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
Новицька Н.В., д-р. с.-г. н., професор
Національний університет біоресурсів і природокористування України
E-mail: novictska@ukr.net

Добрива відносяться до найбільш важливих чинників врегулювання продуктивності сільськогосподарських культур в інтенсивних системах землеробства. За різними дослідженнями на частку добрив може припадати до 50-70% загального приросту врожаю. Ефективність використання добрив значною мірою залежить від внесення добрив у сприятливі співвідношенні елементів живлення. Також добрива безпосередньо впливають на якість рослинницької продукції, здатні збільшувати питому вагу сухої речовини у вегетативній масі, сприяють зростанню вмісту жирів, білків та інших корисних речовин у насінні та зерні культурних рослин.

Мета досліджень – вивчення продуктивності ранньостиглих гібридів соняшнику залежно від мікродобрив. Досліди закладали на полях СФГ «Нива» Броварського району Київської області в 2023 році. Дослід двофакторний: фактор А – ранньостиглі гібриди соняшнику від компанії Євраліс: 1. Бесана, 2. Альзан, 3. Терра. фактор Б – добрива з мікроелементами: 1. Контроль (без обробок). 2. Рістконцентрат (0,5 л/га). 3. Вуксал (2,0 л/га). 4. Майстер (1,5 кг/га). Мікродобрива вносили у фазу 4-6 листків у соняшнику.

Виявлено, що у гібрида Альзан діаметр кошику досягав 20,1 см, а у гібридів Терра і Бесана був вищим і становив 22,2 і 22,9 см. Вихід насіння з кошиків соняшника неістотно змінювався під впливом факторів. Найбільшим цей показник виявився у гібриду Бесана за внесення препаратів Вуксал і Майстер, де становив 64,5-64,8 %. Обробка посівів соняшнику комплексними мікродобривами у фазу 5-6 листків забезпечує приріст урожайності насіння на 10-19 %, покращує його якість, а найбільшою ефективністю характеризується

комплексне добриво Майстер. Максимальну врожайність насіння, в межах 2,97-3,13 т/га, сформував гібрид Терра при обробці посівів препаратами Вуксал і Майстер. Максимальний вміст жиру в насінні був зафіксований у гібридів Бесана та Терра – 48,3-50,7 %. Умовний вихід соняшnikової олії був найбільшим – 1,56 т/га отримали при вирощуванні гібриду Терра з препаратом Майстер за рахунок вищої врожайності. Умовний збір олії з 1 га посівної площі соняшника залежав від урожайності гібриду та підживлення. Максимальний показник становив 1,42 т/га був у гібриду Альзан за рахунок вищої врожайності культури при обробці посівів препаратом Майстер. Мінімальним значення досліджуваного показника – 1,02 т/га за рахунок нижчої врожайності проявилися у гібриду Терра за густоти стояння рослин 60 тис./га та без обробок посівів мікродобривами.